

Asia: VN/11304/2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi vuoden 2026 tuloveroasteikosta sekä tuloverolain ja verotusmenettelystä annetun lain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

SOS-Lapsikylä kiittää mahdollisuudesta lausua luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi vuoden 2026 tuloveroasteikosta sekä tuloverolain ja verotusmenettelystä annetun lain muuttamisesta. Haluamme kiinnittää lainvalmistelijoiden huomion erityisesti tuloverolain lahjoitusvähennystä koskevien säännösten ehdotettuihin muutoksiin ja keskitymme niihin lastensuojelujärjestön näkökulmasta.

SOS-Lapsikylä pitää myönteisenä, että tuloverolain lahjoitusvähennystä koskevia säännöksiä ehdotetaan muutettavaksi siten, että vähennyskelpoisten lahjoitusten saajajoukkoa laajennettaisiin. SOS-Lapsikylä useiden muiden lausunnonantajien mukaisesti haluaa huomauttaa, että ehdotettu laajennus rajaisi kuitenkin huomattavan osan sosiaali- ja terveysjärjestöistä vähennyskelpoisuuden ulkopuolelle, mikä korostaisi järjestökentän epätasa-arvoista kohtelua. Lisäksi on ongelmallista sekä tasa-arvon toteutumisen että lahjoittajaviestinnän kannalta, jos vain osa toimijan toiminnasta täyttäisi vähennyskelpoisuuden ehdot. SOS-Lapsikylä korostaa, että mahdollisuus päästä verovähennyskelpoisuuden piiriin tulisi ulottaa tarkemmin määritellysti ja laaja-alaisesti yleishyödyllisiin yhdistyksiin ja säätiöihin, joilla on rahankeräyslupa, sekä kaikkiin toimintoihin, jotka on hyväksytty kyseisessä luvassa. SOS-Lapsikylä haluaa lisäksi nostaa muiden tavoin esille, että hallituksen esitystä tulisi täsmentää sen suhteen, miten lahjoituksen keräystarkoitus tulee olla määritelty rahankeräysluvassa. Tämä on olennaista, jotta järjestöt voivat arvioida, onko niiden tarpeen muuttaa voimassa olevaa rahankeräyslupaa ja millä tavoin muutos tulisi toteuttaa.

Haluamme nostaa esille huomion siitä, että hallituksen esityksessä esitetty raja, jonka mukaan vähennyskelpoisia olisivat muun muassa rahalahjoitukset, jotka on tehty nuorisotyötä tai -toimintaa tai lasten asemaa tukevaan tai edistävään tarkoitukseen, jättää tulkinnanvaraa siitä, kattaako tämä riittävän selkeästi ja kattavasti valtakunnalliset lapsi- ja nuorisojärjestöt. SOS-Lapsikylä haluaa

kiinnittää huomiota siihen, että esitysluonnoksessa vähennyskelpoisia lahjoituskohteita tulee vielä määritellä tarkemmin vaikkakin toiminnan alat ovat sikäli selkeästi määriteltä. SOS-Lapsikylä lisäksi katsoo, että ehdotettu raja edellyttää tarkempia perusteluja sekä mahdollisesti myös esimerkkitarkennuksia, jotta voidaan varmistaa, ettei lapsi- ja nuorisotyötä tekevien järjestöjen asema jää epäselväksi tai heikoksi suhteessa muihin esityksessä mainittuihin toimijoihin, sillä esimerkiksi lapsien parissa toimivat järjestöt eivät ole välttämättä opetus- ja kulttuuriministeriön alaista toimintaa. Tulee myös kiinnittää huomiota siihen, että lahjoitusten verovähennyskelpoisuudella ei kompensoida valtion avustusten tason laskua, vaan että järjestötoimijoiden tuki säilyy eri rahoituskanavien kautta.

SOS-Lapsikylä pitää kannatettavana, että verovähennyskelpoisuutta on haettava, ja katsomme, että verovähennysoikeus tulee myöntää vakiintuneelle toiminnalle, jolla on Poliisihallituksen rahankeräyslupa. Hakuprosessiin liittyen tieto kelpoisuudesta tulee järjestää niin, että se on selvillä viipymättä ja katsomme, että esityksen mukainen muutos sekä hakuprosessin jälkeinen mahdollinen hyväksyminen tulee tehdä hyvin informoidusti ja selkeästi, jotta järjestöillä on resursseja sopeutua muutokseen ja suunnitella varainhankinnan toimintaa uudistuksen mukaisesti.

SOS-Lapsikylä nostaa esille huolen siitä, että lakiesitysluonnoksen mukaisesti uudistus lisäisi toimijoiden hallinnollista taakkaa erityisesti raportointivaatimusten kautta tämän ollessa edellytys lahjoitusten verovähennyskelpoisuudelle. Katsomme myös, että ehdotus Verohallinnon valvontaprosesseista on osin päällekkäinen ja mahdollisesti epätarkoituksenmukainen, sillä Poliisihallitus jo valvoo varainhankintaa rahankeräyslupan nojalla, sekä kerää luvanhaltijoilta rahankeräyslain 12 §:n mukaiset vuosi-ilmoitukset. Verohallinnon ja Poliisihallituksen raportointivaatimukset tulisi täten harmonisoida.

SOS-Lapsikylä nostaa esille huomioita koskien hallituksen esityksessä esille tuoduista vaatimuksista koskien lahjoittajia. Vaatimukset edellyttävät esimerkiksi lahjoittajien yksilöityjen henkilötietojen, kuten henkilötunnusten, keräämistä ja käsittelyä. Tämä aiheuttaisi järjestöille merkittäviä lisävelvoitteita muun muassa rekisterijärjestelmien kehittämisen ja tietoturvan vahvistamisen osalta. Keräämiseen liittyvät edellytykset ja tosiasialliset vaikutukset on arvioitava huolellisesti valmistelun yhteydessä.

SOS-Lapsikylä haluaa vielä kiinnittää lainvalmistelijoiden huomion lahjoituksen verovähennykseen oikeuttavan summan suuruuteen. Hallituksen esityksessä alarajaksi esitetty summa (850 €) on korkea ja näin ollen verovähennyksestä hyötyisi pienempi suurlahjoittajien joukko, ei tavallinen keskimääräinen järjestötukija. Tavallinen suomalainen lahjoittaja ei lahjoita vuodessa 850 € vaan tavanomaisempi lahjoitussumma sijoittuu pikemminkin alle 250 € vuodessa. SOS-Lapsikylä esittää, että valmistelussa tarkastellaan pohjoismaisia esimerkkejä, joissa verovähennykseen oikeuttava lahjoitussumma on merkittävästi alempi, kuten esimerkiksi Norjassa 43 € ja Ruotsissa 184 € (lähteet alempana). Lisäksi katsomme, että lahjoitusvähennysten enimmäisrajat tulee yhdenmukaistaa, jotta lainsäädäntö on tasa-arvoinen ja oikeudenmukainen eri toimijoita kohtaan.

(Ruotsi:<https://www.skatteverket.se/privat/skatter/arbeteochinkomst/skattereduktioner/skattereduktionforgavor.4.5fc8c94513259a4ba1d800064144.html?q=skattereduktion+g%C3%A5vor>)

Norja: <https://www.skatteetaten.no/person/skatt/hjelp-til-riktig-skatt/gave-og-arv/gave-til-frivillige-organisasjoner>)

Hiltunen Anna
SOS-lapsikylä